

KAVA

KONINKLIJKE
APOTHEKERSVERENIGING
VAN ANTWERPEN

Richtlijnen afvalinzameling: Vaccinatie in de apotheek

Inhoudstabel

1. Soorten afval
 - 1.1. Risicohoudend Medisch Afval (RMA)
 - 1.2. Niet Risicohoudend Medisch Afval (NRMA)
 - 1.3. Waar ontstaat medisch afval?

2. Types RMA recipiënten
 - 2.1. Gele naaldcontainer
 - 2.2. Medische dozen
 - 2.3. Medische vaten

3. Ophalen en verwerking RMA
 - 3.1. Bijkomende informatie en voorwaarden
 - 3.2. Inschrijven

Richtlijnen afvalinzameling: Vaccinatie in de apotheek

1. Soorten afval

De OVAM (de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij) heeft [richtlijnen](#) beschreven over de afvalinzameling in de vaccinatiecentra. Deze richtlijnen kunnen doorgetrokken worden bij vaccinatie in de apotheek.

Bij het vaccineren in de apotheek zal er, naast het gewone restafval, ook **medisch afval** worden gegenereerd. Bij de medische afvalstoffen onderscheiden we **risicohoudend medisch afval (RMA)** en **niet- risicohoudend medisch afval (NRMA)**.

Dit heeft belangrijke gevolgen voor hun inzameling en hun verwerking.

1.1. Risicohoudend medisch afval

VLAREMA beschrijft **risicohoudende medische afvalstoffen** als volgt: afvalstoffen die een bijzonder risico inhouden doordat ze een microbiologische of virale besmetting, een vergiftiging of een verwonding met zich kunnen meebrengen, of afvalstoffen die om ethische redenen een bijzondere behandeling vereisen.

Het RMA moet gedeponereerd worden in **speciale recipiënten**. Deze zijn lekbestendig en doorgaans bestand tegen scherpe voorwerpen. Je dient ieder recipiënt te identificeren.

Het verwerken van RMA dient te gebeuren in een daartoe **vergunde inrichting**. Die installaties verbranden deze medische afvalstoffen in een draaitommeloven bij hoge temperatuur. (zie verder: 2. Types RMA-recipiënten en 3. Ophaling en verwerking RMA)

1.2. Niet-risicohoudend medisch afval

Niet-risicohoudende medische afvalstoffen (NRMA) zijn afvalstoffen die ontstaan bij de medische behandeling, maar die geen bijzonder risico voor milieu of gezondheid inhouden en dus geen RMA zijn. Het niet-risicohoudend medisch afval kan in de apotheek **samen met het restafval** (bedrijfsafval) worden verzameld. De stad of gemeente zorgt voor de inzameling van het restafval.

Het is belangrijk om **RMA en NRMA goed van elkaar te onderscheiden**.

Aan het beheer van de twee afvalstromen hangt een heel ander prijskaartje. Het is dus belangrijk ze te scheiden aan de bron om het risico op besmetting of verwonding te verkleinen, maar ook om de afvalkosten te beheersen.

1.3. Waar ontstaat medisch afval

Bij het vaccineren in de apotheek zal medisch afval ontstaan in:

- **de voorbereidingsruimte van de vaccins**

=> van toepassing op apotheken die optreden als VACCINATIEPUNT waarbij er klaargemaakte spuiten worden voorbereid

Afvalproduct	Type afval	Recipiënt
Verdunnaald met spuit (indien van toepassing**)	RMA	RMA-recipient
(Technisch*) leeg flesje verdunningsvloeistof voor vaccin (indien van toepassing**)	NRMA	Restafval
(Technisch*) leeg vaccin flesje	RMA	RMA-recipient
Verbanden, tissues, wegwerpproducten, onderleggers, lakens, gebruikte (wegwerp)kledij, - handschoenen, -schorten, -maskers, - mondmaskers, -mutsen, en - onderleggers	NRMA	Restafval
Geabsorbeerd of gedroogd bloed	NRMA	Restafval
(Technisch*) lege flessen alcoholgel	NRMA	Restafval

* technisch leeg wil zeggen dat de fles geen product meer bevat voor de gebruiker. Kleine resthoeveelheden restproduct zijn wel nog toegelaten.

** van toepassing voor nog te verdunnen vaccins (bv. Pfizer pediatrisch)

- **de vaccinatieruimte**

⇒ van toepassing op apotheken waar er gevaccineerd wordt

Afvalproduct	Type afval	Recipiënt
Afkoppelbare naald***	RMA	RMA-recipient
Spuit zonder naald	NRMA	Bedrijfsafval
Spuit met vaste naald	RMA	RMA-recipient
Verbanden, tissues, wegwerpproducten, onderleggers, lakens, gebruikte (wegwerp)kledij, - handschoenen, -schorten, -maskers, - mondmaskers, -mutsen, en - onderleggers	NRMA	Restafval
Geabsorbeerd of gedroogd bloed	NRMA	Restafval
(Technisch*) lege flessen alcoholgel	NRMA	Restafval
Injectienaald (zonder spuit)	RMA	RMA-recipient
Lichaamsvochten (met uitzondering van bloed en bloedderivaten)	NRMA	Restafval
Bloed en bloedderivaten die niet geabsorbeerd zijn	RMA	RMA-recipient

* technisch leeg wil zeggen dat de fles geen product meer bevat voor de gebruiker. Kleine resthoeveelheden restproduct zijn wel nog toegelaten

*** van toepassing bij het vaccineren van een obese patiënt

Tips:

- Voorzie in elke ruimte waar medisch afval wordt gegenereerd (voorbereidings- en vaccinatieruimte) een recipient om RMA en een recipient om NRMA op te vangen (= standaard huisvuilzak).
- Heb aandacht voor het correct sorteren van NRMA! (bv. verpakkingen zoals plastic zakjes en harde plastic bij PMD)
- Voorzie voldoende reserve-recipiënten (zeker voor RMA!)

2. Types RMA-recipienten

Het **Risicohoudend Medische Afval (RMA)** moet gedeponeerd worden in **speciale recipienten**. Deze zijn lekbestendig en doorgaans bestand tegen scherpe voorwerpen.

Er bestaan verschillende types RMA-recipienten. Het type container dat je nodig hebt, hangt af van je te verwachten afvalvolume, het aantal ophalingen, je beschikbare ruimte en je persoonlijke voorkeur.

2.1. Gele naaldcontainer

Naaldcontainers bestaan in een volume van 4 liter of 7 liter en kan je bestellen bij de groothandel.

Extra info en tips:

- Bekijk de **handleiding** voor montage en gebruik van de naaldcontainer.
- **Plaats** van de naaldcontainer
 - Zet de naaldcontainer zo dicht mogelijk bij de plaats van handelen, bij voorkeur op maximaal 1 armlengte
 - Neem een naaldcontainer mee, wanneer er geen naaldcontainer aanwezig is.
 - Loop niet met een gebruikte naald in een bekkentje naar een andere ruimte
 - Zorg voor voldoende reservecontainers.
- Een nog niet volledig gevulde naaldcontainer kan overnacht blijven staan in een bepaalde ruimte. De naaldcontainer wordt dan voorlopig gesloten. Een volle naaldcontainer wordt correct en definitief afgesloten. Beide manieren van sluiten worden beschreven in de handleiding.
- Volle naaldcontainers moeten **gesloten** aangeboden worden in een **medische doos** bij de ophaling ervan door Veolia. In een medische doos van 50 L gaan precies 6 naaldcontainers van 4 L (zie verder: 2.2. Medische dozen en 3. Ophaling en verwerking RMA)

KAVA

KONINKLIJKE
APOTHEKERSVERENIGING
VAN ANTWERPEN

2.2. Medische dozen

Medische dozen moeten worden gebruikt voor het verzamelen en stockeren van volle naaldcontainers. Je kan de medische dozen via de beroepsvereniging bestellen bij Veolia. (zie verder: 3. Ophaling en verwerking RMA)

Extra info

- Check steeds dat de naaldcontainers correct (definitief) gesloten zijn vooraleer ze weg te bergen in een medische doos.
Deponeer nooit scherpe voorwerpen in een medische doos!
- Flowchart: **Hoe maak je uw medische doos klaar voor inzameling?**

Steek uw hand in de zak zodat deze niet aan elkaar blijft kleven

Door op de hoeken van de deur te drukken opent deze zich

Kijk na of het midden van de automatisch bodem goed gesloten is

Plooi en inklappen van het handvat

KAVA

KONINKLIJKE
APOTHEKERSVERENIGING
VAN ANTWERPEN

Plooi de rand van de zak om de doos

Trek aan het sluitlint terwijl je met je andere hand de zak tegenhoudt

Leg een eerste knoop in het sluitlint

Plooi de kraag van de zak om en leg er met het sluitlint een tweede knoop rond

- In een medische doos van 50 L gaan precies 6 naaldcontainers van 4 L of 4 naaldcontainers van 7 L.

In een afvalkarton van 50L gaan precies 6 x 4 liter

In een afvalkarton van 50L gaan precies 4 x 7 liter

- Het maximum toegelaten gewicht per doos bedraagt **10 kg**.
- Je dient op de voorziene plaats iedere doos te **identificeren**. Dat kan manueel of via een voorgedrukte sticker.

U dient op de voorziene plaats iedere doos te identificeren. Dat kan manueel of via een voorgedrukte sticker.

2.3. Medische vaten

Medische vaten bestaan in een volume van 30 liter of 50 liter en kunnen eveneens besteld worden bij de groothandel.

Extra info en tips:

- Bekijk de **handleiding** voor het gebruik en de sluiting van het klikdeksel van het medisch vat
- Plaats het vat op een **op een stevige ondergrond**.
- Een nog niet volledig gevuld vat kan je *voorlopig* afsluiten (bv. overnacht, of wanneer je iemand vaccineert en wil voorkomen dat een kindje met zijn/haar handje in het vat komt....)
- Een volledig gevuld vat moet *definitief* gesloten worden
- Het maximum toegelaten gewicht per medisch vat van 30 L bedraagt **12 kg**: voor een vat van 50 L **15 kg**
- Medische vaten kunnen als dusdanig aangeboden worden aan Veolia.

3. Ophaling en verwerking RMA

RMA moet je op veilige manier inzamelen en laten verwerken. Voor de ophaling en verwerking van volle RMA-recipienten heeft **KAVA** een aanbod uitgewerkt samen met de erkende ophaler Veolia.

Deze actie loopt samen met de inzamelactie van vervallen grondstoffen & chemicaliën én de inzamelactie van vervallen onverkochte producten uit de apotheek.

3.1. Tarieven

Voor de huidige tarieven verwijzen we graag naar <https://www.kava.be/risicohoudend-medisch-afval>.

3.2. Deadlines

Voor de huidige deadlines verwijzen we graag naar <https://www.kava.be/risicohoudend-medisch-afval>.

3.3. Bijkomende informatie en voorwaarden

Naaldcontainers

De volle en definitief gesloten naaldcontainers moeten verpakt te worden in een **medisch doos van 50L**
De medische dozen moeten **correct gesloten** en **geïdentificeerd** aangeboden te worden tijdens de ophaling ervan door Veolia. (zie 2.2. Medische dozen)

Medische vaten

Medische vaten mogen als dusdanig worden aangeboden aan Veolia tijdens de ophaling ervan

- Je dient op de voorziene plaats ieder vat te **identificeren**. Dat kan manueel of via een voorgedrukte sticker.
- Veolia neemt enkel correct gesloten, niet-beschadigde medische vaten mee. Bij onregelmatigheden zal Veolia weigeren om de recipiënten mee te nemen.
- Afwijkende recipiënten (grijze medische vaten, verkeerd volume) worden eveneens niet meegenomen.
- Het maximale gewicht van een medisch vat (12 kg voor een 30 liter vat: 15 kg voor een 50 liter vat) mag niet worden overschreden.

Bij ophaling van de volle RMA-vaten en medische dozen moet alles transport klaar staan op een goed bereikbare plaats met verharde ondergrond.

Bij een vergeefse aanbieding (inclusief een annulatie 48 u vóór de dag van ophaling) zal de minimum transportkost van € 70 aangerekend worden.

De aard van de afvalstoffen dient overeen te stemmen met de opgegeven specificaties.

3.4. Inschrijven

Wenst u deel te nemen aan de KAVA groepsinzamelactie van RMA?

Ga naar <https://www.kava.be/risicohoudend-medisch-afval>.